

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen,
Fladmosevej 12, 5620 Glamsbjerg.

Meddelt den 28. oktober 2015

Datablad

Emne	Data
Ansøger og ejer	Jørgen Oluf Stougaard, Fladmosevej 12, 5620 Glamsbjerg
Virksomhedens adresse	Fladmosevej 12, 5620 Glamsbjerg
Anlæggets navn og adresse	Karlemosegaard, Karlemosevej 22, 5620 Glamsbjerg
Matrikelnummer og Ejerlav	20a m.fl. Køng By, Køng
Virksomhedens art	Landbrugsbedrift med slagtesvineproduktion
Godkendelsesbetegnelse	Tillæg efter § 12 stk. 3 i Lov om Miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug
CVR nr.	10 11 97 31
Virksomhedsform	Enkeltmandsvirksomhed
Startdato	01.01.1986
Branchekode	15000 Blandet drift
CHR nr.	104741
Kontaktperson på bedriften	Jørgen Oluf Stougaard, tlf. 64 72 33 01, mobil 20 96 38 01, mail js@linde-gaard.dk
Konsulent	Sheila Neldeborg, Patriotisk Selskab, Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ, tlf.: 63 15 54 20, mail shn@patriotisk.dk
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune, (By, Land og Kultur), Miljø og Natur, Rådhus Allé 5, 5610 Assens, assens@assens.dk
Sags ID	Acadre sags nr. 14/7917
Miljømedarbejder	Ove Johansen, jojoh@assens.dk, tlf. 64 74 68 54
Husdyrgodkendelse.dk	Skema nummer: 61602 og 80072
Beregningsgrundlag i husdyrgodkendelse.dk	Interface version: 2.6.5.2 Uploadet: 10-02-2015 FarmN version: 4.0 - Beregningsmotor: 2.2

Figur 1: Ejendommen Karlemosevej 22, 5620 Glamsbjerg

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	5
2. Afgørelse: § 12 stk. 3	5
3. Vilkår for tillægsgodkendelse nr. 1	5
3.1 Nye vilkår	5
3.2 Ophævelse/ændring af vilkår	6
4 Bortfald	6
5 Offentliggørelse	6
6 Klagevejledning	6
7 Meddelelse om afgørelse sendes til	8
8 Miljøvurdering	10
Formål	10
Grundforhold	10
Ansøger og ejerforhold	10
Husdyrbruget og produktionsanlæg	11
Gødningsproduktion og -håndtering	12
Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	13
Ammoniaktab fra stald og lager	13
Naturområder	13
Staldlugt	15
Bedst tilgængelige teknik (BAT)	17
Øvrige forhold	18
9 Høring	18
10 Konklusion	18

1. Indledning

Assens Kommune har den 8. september 2014 modtaget ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen til Karlemosevej 22, 5620 Glamsbjerg. I tillægget søges der om udvidelse af den i nudrift godkendte årlige slagtesvineproduktion fra 12.760 slagtesvin (30-105 kg) til 13.650 slagtesvin (32-115 kg) svarende til en udvidelse fra 321 DE til 398 DE. Udvidelsen skal finde sted i eksisterende stald, hvor antal stipladser øges fra 3.190 stk. til 3.500 stk. Antal stipladser er lig med maks. antal grise på stald ad gangen.

Den gældende godkendelse blev meddelt af Assens Kommune den 2. juli 2012. Denne blev efterfølgende påklaget og siden stadfæstet af Natur og Miljøklagenævnet i afgørelsen af 27. august 2013.

I tillægget skal det vurderes, om den ønskede udvidelse kan finde sted inden for de allerede meddelte vilkår, eller om det giver anledning til vilkårsændringer eller justeringer.

2. Afgørelse: § 12 stk. 3

Med hjemmel i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹ (husdyrgodkendelsesloven) meddeler Assens Kommune hermed tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse efter bestemmelserne i § 12 stk. 3. Tillægget gives til hold og produktion af slagtesvin i eksisterende godkendte staldanlæg på Karlemosevej 22, 5620 Glamsbjerg. Assens Kommune vurderer, at udvidelsen kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrloven.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området, herunder krav i § 12 godkendelsen af 2. juli 2012 samt nedenstående vilkår, overholdes. Forudsætningerne for tillægget til miljøgodkendelsen er de oplysninger, der er givet i ansøgningsmaterialet.

3. Vilkår for tillægsgodkendelse nr. 1

3.1 Nye vilkår

- 3.1.1 Der må årligt produceres 13.650 slagtesvin (32-115 kg) svarende til 398,45 DE. Inden for dette produktionsniveau tillades afvigelser i ind- og afgangsvægt, så længe den gennemsnitlige staldbelægning målt i kg gris og det maksimale antal DE ikke overskrides – se næste vilkår.

---

¹Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 868 af 3. juli 2015

- 3.1.2 Der må maks. være 3.500 grise på stald ad gangen med en gennemsnitsvægt på 73,5 kg pr. gris.
- 3.1.3 Foderet må maks. indeholde 4,67 gram P pr. FE.
- 3.1.4 Alle ventilationsafkast skal være forsynet med miljømodul (ensretter).

3.2 Ophævelse/ændring af vilkår

- 3.2.1 Fra miljøgodkendelsen af 2. juli 2012 ophæves vilkår 3.2.1, vilkår 3.4.4.
- 3.2.2 Fra miljøgodkendelsen af 2. juli 2012 ændres vilkår 3.4.3 sidste punktum til senest revideret 23. maj 2011.

4 Bortfald

Indenfor 2 år fra meddelelsesdatoen skal tillægget til godkendelsen være taget i anvendelse, og tillægget skal være udnyttet fuldt ud indenfor 3 år ellers bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

5 Offentliggørelse

Assens Kommune orienterer naboer, interesseorganisationer samt offentliggør tillægget til miljøgodkendelsen den 28. oktober 2015 på Høringsportal for Assens Kommune, hvor afgørelsen med bilag kan ses under Landbrug.

6 Klagevejledning

Frist for at indgive klage § 79.

Du kan klage over afgørelsen inden for fire uger fra offentliggørelsen. Det betyder, at klagefristen udløber den 25. november 2015.

Hvordan klager du?

Du skal sende din klage til Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning "Klageportalen". Klageportalen tilgås via borger.dk eller virk.dk, der er direkte link til disse steder via forsiden af nævnets hjemmeside nmkn.dk.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Du modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Assens Kommune. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk/vejledninger/gebyrvejledning.

Hvem kan klage? § 84-87

Adressaten for afgørelsen, enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har at beskytte natur og miljø eller varetager væsentlige rekreative interesser. Natur- og Miljøklagenævnet kan kræve dokumentation for foreningers og organisationers klageberettigelse.

Virkning af at der klages § 80-81

En klage over en godkendelse efter § 12 har ikke opsættende virkning, medmindre afgørelsen indeholder vilkår efter § 27, stk. 1, nr. 3 eller stk. 2. Det betyder, at godkendelsen kan udnyttes, inden klagen er afgjort. Udnyttelsen sker dog for egen regning og risiko, da Natur- og Miljøklagenævnet kan ændre afgørelsen.

Indbringelse for domstolene § 90

Du kan indbringe Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser for domstolene. En sådan retssag skal være anlagt inden 6 måneder efter datoen for klagenævnets afgørelse. Uanset om du anlægger retssag, er du forpligtet til at rette dig efter Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

Vejledning om klage til Natur- og Miljøklagenævnet finder du på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside,

http://www.nmkn.dk/Vejledninger/Til_borgere/Klagevejledning_Borgere_fra1august.htm

Bilag

Ansøgningsskema

BAT-redegørelse

7 Meddelelse om afgørelse sendes til

Fornavn	Efternavn	Adresse	Postnummer
Peter	Jensen	Assensvej 37	5620 Glamsbjerg
Alfred	Nielsen	Assensvej 41	5620 Glamsbjerg
Poul Toft	Hansen	Assensvej 43	5620 Glamsbjerg
Thomas	Breitenstein	Assensvej 45	5620 Glamsbjerg
Tine og Rene	Rasmussen	Assensvej 47	5620 Glamsbjerg
Albert Mogens	Mårlund	Assensvej 60	5620 Glamsbjerg
Jesper	Pedersen	Assensvej 65	5620 Glamsbjerg
Henriette og Johnny	Pedersen	Assensvej 67	5620 Glamsbjerg
Thomas	Larsen	Assensvej 68	5620 Glamsbjerg
Helle og Knud Aage	Hansen	Assensvej 71	5620 Glamsbjerg
Dorthe	Johannesen	Assensvej 74	5620 Glamsbjerg
Casper	Madsen	Assensvej 75	5620 Glamsbjerg
Connie Elisabeth	Madsen	Assensvej 83	5620 Glamsbjerg
Jens	Conradsen	Bakkevej 3	5683 Haarby
Jørgen Oluf	Stougaard	Fladmosevej 12	5620 Glamsbjerg
Nils Henric og Mette Haar	Schartau	Fladmosevej 20	5620 Glamsbjerg
Peter	Reindel	Fladmosevej 26	5620 Glamsbjerg
Elke Dagmar	Bliese	Fladmosevej 29	5620 Glamsbjerg
Kim	Pedersen	Fladmosevej 32	5620 Glamsbjerg
Marianne	Hviid	Fladmosevej 32	5620 Glamsbjerg
Bjarne	Christiansen	Fladmosevej 37	5620 Glamsbjerg
Aase Inge	Wollesen	Fladmosevej 38	5620 Glamsbjerg
Helge Frede	Jensen	Fladmosevej 38	5620 Glamsbjerg

Jacob og Stine	Nielsen	Karlemosevej 7	5620 Glamsbjerg
Karl Erik	Madsen	Karlemosevej 13	5620 Glamsbjerg
Bent Ole W.	Madsen	Karlemosevej 14	5620 Glamsbjerg
Martin	Aagaard	Karlemosevej 17	5620 Glamsbjerg
Jørgen René	Madsen	Karlemosevej 18	5620 Glamsbjerg
Anders Bruun	Isaksen	Karlemosevej 19	5620 Glamsbjerg
John Simonsen	Franck	Karlemosevej 22	5620 Glamsbjerg
Peter Bak	Isaksen	Karlemosevej 23	5620 Glamsbjerg
Driftsfællesskabet	Stougaard I/S	Langgade 68	5620 Glamsbjerg
Flemming Attermann	Lauritsen	Høedvej 41	5620 Glamsbjerg
Angelika Emmi Liselotte	Skræp	Drasgstrupvej 80	3250 Gilleje
Henrik	Nybo	Langgade 102	5620 Glamsbjerg
Finn og Helle	Flensted	Præstemarken 14	5620 Glamsbjerg
Ellen	Rasmussen	Præstemarken 15	5620 Glamsbjerg
Klavs	Sørensen	Springenbjergvej 35	5620 Glamsbjerg
Tine Marquard	Zimmermann	Ørbækvej 276	5220 Odense SØ
Embedslægen Region Syddanmark		Sorsigvej 35	6760 Ribe
Danmarks Naturfredningsforening		Masnedøgade 20	2100 Kbh. Ø
Danmarks Naturfredningsforenings, Assens afdelingen v. Toni Reese Næsborg		Stationsvej 20	5683 Haarby
Friluftsrådet		Fuglebakken 43	5610 Assens
Det økologiske Råd		Blegdamsvej 4B	2200 Kbh. N
Danmarks Sportsfiskerforbund			
Danmarks Fiskeriforening		Nordensvej 3	7000 Fredericia
Dansk Ornitologisk Forening			

8 Miljøvurdering

Formål

I det følgende skal det vurderes, om de ønsker til udvidelse af svinebruget, som fremgår af ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelsen, kan gennemføres ved overholdelse af de allerede fastsatte vilkår i den gældende godkendelse, eller om det er nødvendigt at tilpasse vilkårene. I forbindelse med vurderingen skal følgende iagttages, som er udskrevet fra godkendelsesloven og den digitale vejledning fra Miljøstyrelsen om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som international beskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstoffer.
- Begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, flue-, og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- Hensynet til de landskabelige værdier

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet i ansøgningsmaterialet. Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i lovebekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og tilhørende bekendtgørelser og vejledninger.

Grundforhold

Grundforholdene i ansøgte tillæg forbliver uændrede i forhold til oplysningerne givet i godkendelsen den 2. juli 2012. Dette giver derfor ikke anledning til nye bemærkninger i dette tillæg.

Ansøger og ejerforhold

Jørgen Oluf Stougaard er ansøger og fortsat både ejer, driftsansvarlig og kontaktperson i forhold til ansvaret for driften af ejendommen Karlemosevej 22, der matrikulært er lagt ind under Fladmosevej 12, 5620 Glamsbjerg, CVR-nr. 10 11 97 31. Dette er således også uændret i forhold til den gældende godkendelse.

Ansøger er uændret medejer af andre husdyrbrug under Driftsfællesskabet Stougaard I/S. Der er i denne ansøgning ikke oplyst ændringer, som har indflydelse på driften af Karlemosevej 22, hvorfor der henvises til redegørelsen i gældende godkendelse og bemærkningerne i klagenævnets afgørelse.

Husdyrbruget og produktionsanlæg

Ejendommen ønskes i det ansøgte fortsat drevet som et svinebrug med en produktion af slagtesvin. Der søges om udvidelse af den i nudrift godkendte årlige produktion af 12.760 slagtesvin (30-105 kg) til en årlig produktion af 13.650 slagtesvin (32-115 kg) svarende til en udvidelse fra 321 DE til 398 DE – afrundet en udvidelse på 78 DE.

I den første version af ansøgningen var antallet af dyreenheder angivet til 347 DE i nudrift og 434 DE i ansøgt drift, hvilket var en fejlregning i husdyrgodkendelse.dk. I denne ansøgning blev anvendt beregningsfaktorer gældende fra før den 1. august 2014. Det har været nødvendigt at oprette en ny ansøgning for at få de korrekte faktorer til beregning af antal DE med ind i ansøgningen – det er sket ved indsendelse af skema nummer 80072.

Udvidelsen skal finde sted i eksisterende stald, hvor den fulde kapacitet ønskes udnyttet. Antal stipladser øges fra 3.190 stk. til 3.500 stk. Fra Miljøstyrelsen er givet, at der er mulighed for at angive antal stipladser for en række dyretyper. Antal stipladser anvendes primært i kombination med gennemsnitsvægten til beregning af lugtemissionen. Antal stipladser er ikke det fysiske antal stipladser i stalden, men det maksimale antal dyr, der kan forekomme i stalden på et givet tidspunkt i løbet af året. Antal stipladser er således lig med maks. antal grise på stald ad gangen.

Dette medfører derfor ændring af vilkår i forhold til godkendelsen fra 2012.

Da udvidelsen sker inden for rammerne af det eksisterende stald- og gødningsanlæg, skal der i dette tillæg ikke på ny vurderes i forhold til staldens og gødningsanlæggets beliggenhed og planmæssige forhold.

Der sker heller ikke ændringer i staldindretningen, gulvtype eller gødningsystem, hvor der fortsættes med gylleforsuring på hele anlægget.

Husdyrbruget vil også fortsat være i drift hele døgnet i 365 dage om året. Det daglige arbejde vil primært foregå i perioden mellem kl. 7.00 – 17.00.

Figur 2. Anlægsoversigt Karlemosevej 22.

Gødningsproduktion og -håndtering

Der er til ansøgningen vedlagt skema med beregning af den årlige gødningsmængde jf. standardtal og korrektionsfaktor for afvigende vægtgrænser i Landbrugets Byggeblad 95.03-03. Den årlige produktion af gylle fra 13.650 slagtesvin (32-115 kg) beregnes inkl. drikkevandsspild og vaskevand til i alt 7.439 m³ gylle.

Gødningsformen er i hele staldanlægget fortsat gylle, som ledes fra stalden via fortank til ejendommens gyllebeholder, der har en kapacitet på 6.000 m³. Desuden er der rådighed over en reserve kapacitet på 1.060 m³ i gyllebeholderen placeret på ejendommen Fladmosevej 12. Sammenlagt giver det en opbevaringskapacitet svarende til 11,4 måneders produktion, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt i forhold til anbefalet minimumskrav på 9 måneders opbevaringskapacitet.

Det allerede fastsatte vilkår er tilstrækkeligt.

Al husdyrgødning afsættes fortsat til Driftsfællesskabet Stougaard I/S. Arealgodkendelsen til driftsfællesskabet er tilpasset den øgede mængde husdyrgødning, som kommer fra Karlemosevej 22.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Stald- og gødningsanlæg med husdyrbrug kan give anledning til forurening og gener inden for følgende områder: ammoniaktab fra stald og lager, lugt, transport, lys, støj, støv, fluer og skadedyr.

Ammoniaktab fra stald og lager

Der er et generelt krav for ansøgninger indsendt efter den 15. marts 2011 om 30 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager målt i forhold til referencesystemet (bedste stald- og lagersystem) med normtal fra 2005/2006 som fikspunkt. Kravet gælder ved udvidelser, nyetableringer og ændringer af husdyrbrug over 75 DE. I forbindelse med behandling af den egentlige godkendelse var der et krav om 20 % reduktion af ammoniaktabet. Det er således i dette tillæg et krav om 30 % reduktion af ammoniakemissionen fra udvidelsen.

I ansøgningen til tillægget er der redegjort for overholdelse af det samlede krav om ammoniakreduktion. Medvirkende hertil er, at stalden uændret er indrettet med delvis spaltegulv (BAT) (25-49 % fast gulv), og effekten af det allerede etablerede gylleforsøringsanlæg. Forsøringsanlægget er i drift 24 timer i døgnet hele året og blev i godkendelsen tillagt en reduktionseffekt på 68 % jf. teknologibladet om svovlsyrebehandling af gylle, som senest er revideret 23. maj 2011. I dette teknologiblad er angivet en reduktionseffekt mellem 65 – 70 % og præcis 68 % for stalde med 25-49 % fast gulv.

Efter indregning af den samlede reduktion vil ammoniakkvælstofemissionen fra stald og lager jf. ansøgningen være 1.966,86 kg N/år. Dette er 4.390,93 kg N/år mindre end lovens krav. Den høje effekt skyldes primært anvendelse af gylleforsuring (BAT) samt overdækning af gyllebeholderen.

Det lovpligtige overbrusningsanlæg, som primært har til formål at hjælpe til ved regulering af svinenes kropstemperatur, forventes også at have en reducerende effekt på ammoniakfordampningen. Denne indgår dog ikke i beregningen.

I forbindelse med svovlsyreanlægget er det etableret en ventilbrønd, procestank og syrebeholder.

Der bliver stillet vilkår om ammoniakemission med henvisning til seneste revideret teknologiblad.

Naturområder

I forhold til ammoniakpåvirkningen er det de samme naturområder, der indgår i tillægget, som der blev vurderet på i godkendelsen fra juni 2012. Generelt gælder det, at naturområ-

derne er siden meddelelsen af godkendelsen i 2012 blevet inddelt i kategorier i forhold til naturtype og sårbarhed (beskyttelsesniveau) for påvirkning af kvælstof.

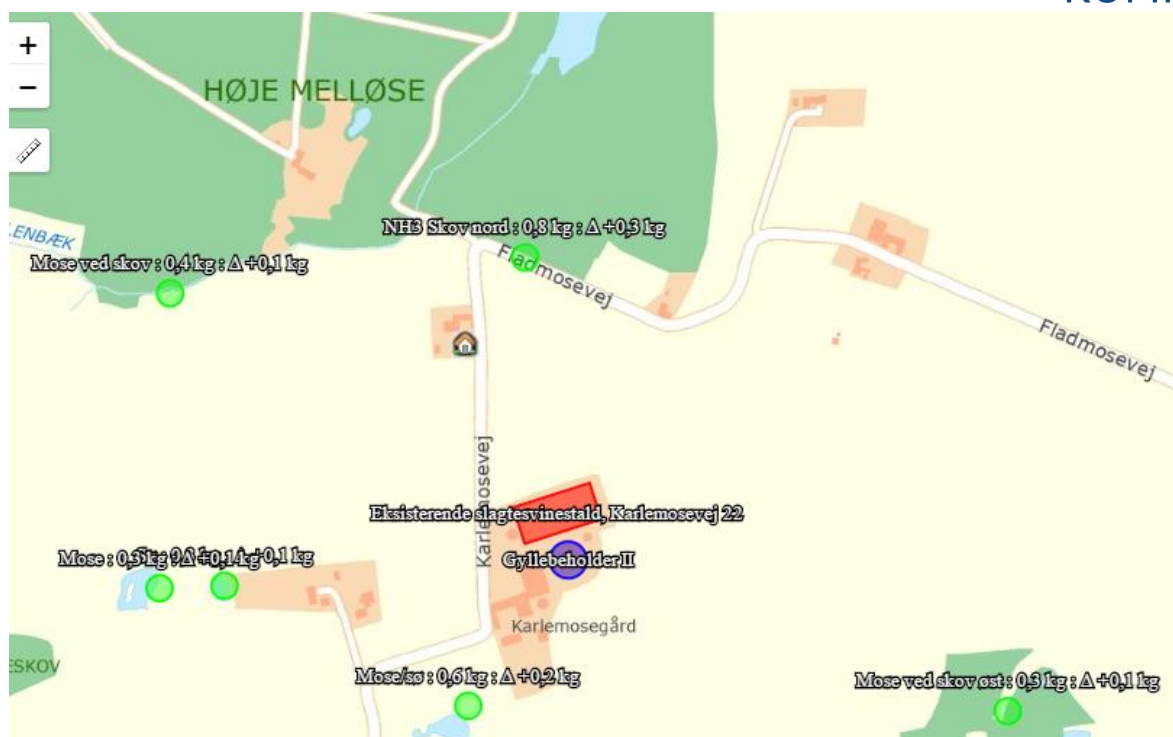
Fra bilag 3 til bekendtgørelsen gives følgende oversigt:

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og ammoniakfølsomme skove.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Aktuelle naturpunkter:

Navn	Kategori ▲	Ruhed	Kumulation	Totaldeposition [kgN]	Merdeposition [kgN]
Natura 2000	Kategori1	Bn	Nul ejendomme	0,0	+0,0
§ 7 overdrev	Kategori2	Bn	Nul ejendomme	0,0	+0,0
NH3 Skov nord	Kategori3	S	Nul ejendomme	0,8	+0,3
Mose ved skov	Kategori3	Mk	Nul ejendomme	0,4	+0,1
Mose ved skov øst	Kategori3	Mk	Nul ejendomme	0,3	+0,1
Mose	Kategori3	Bn	Nul ejendomme	0,3	+0,1
Sø	Kategori3	Bn	Nul ejendomme	0,3	+0,1
Mose/sø	Kategori3	Bn	Nul ejendomme	0,6	+0,2

Påvirkning af natur

Depositionskort med angivelse af totalbelastning og merbelastning på omkringliggende naturområder.

Der er ikke hverken kategori 1 eller kategori 2 natur i nærheden af stald- og gødningsanlægget, som bliver påvirket af ammoniakemissionen. Der findes indtil flere områder inden for kategori 3 natur, men ingen af disse tilføres mere end 1,0 kg N pr. ha pr. år. Kommunens krav må ikke være vilkår med under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

I forhold til merdeposition er det et krav, at der skal vurderes på alle udvidelser inden for de sidste 8 år, dog ikke længere tilbage end lovens ikrafttræden, som var den 1. januar 2007. Da totaldepositionen i alle de berørte naturområder ligger under 1,0 kg N pr. ha pr. år, vil også merdepositionen være mindre end 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvorfor både udvidelsen og ansøgt drift lever op til kravene om maks. merdeposition af tilført ammoniakkvælstof til kategori 3 natur.

Der vil i tillægget blive stillet nye krav om tilladt ammoniakemission jf. det oplyste i ansøgningen.

Staldlugt

Fra Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af den gældende miljøgodkendelse til Karlemosevej 22 er givet følgende:

Der må ikke meddeles godkendelse, hvis det ansøgte vurderes at medføre væsentlige virkninger på miljøet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 1, jf. stk. 3. Ved væsentlige virkninger på miljøet forstås, at det beskyttelsesniveau for bl.a. lugt, der er fastsat i bilag 3, afsnit B, overskrides. Heraf fremgår, at der skal beregnes en geneafstand ud fra både den nye lugtvejledning (Vejledning om tilladelse og godkendelse af

husdyrbrug), og efter FMK-vejledningen (Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK, 2. udgave maj 2002). Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Hvis FMK-vejledningen giver den længste geneafstand, kan der foretages en justering af lugtemissionen, hvis husdyrbruget anvender miljøteknologi, som har en dokumenteret effekt på lugtemissionen, ligesom den i vejledningen anviste spredningsmodel i særlige tilfælde med meget afvigende ventilationsforhold kan erstattes af en konkret spredningsberegning med OML-modellen (udarbejdet af Danmarks Miljøundersøgelser).

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug, at der ved tolkning af konkrete OML-beregninger som udgangspunkt skal anvendes en "konservativ tolkning", hvilket betyder, at der skal anvendes den højeste lugtkoncentration i en given afstand fra anlægget. Hvis OML-beregningen giver asymmetriske resultater, kan ansøger vælge at foretage en "skarp tolkning", hvor der anvendes lugtkoncentrationen i den specifikke retning. En "skarp tolkning" bør ledsages af en forklaring på årsagerne til, at OML-beregningen har givet asymmetriske resultater.

Ansøger har udarbejdet en konkret OML-beregning for lugtspredningen fra staldanlægget i det ansøgte projekt. OML-beregningen viser, at genekriteriet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B, er overholdt i forhold til enkeltboliger ved en "konservativ tolkning".

Nævnet finder, at betingelserne for at anvende en OML-beregning er opfyldt. Nævnet har dog foretaget en fornyet OML-beregning.

Ved en temperatur på 20°C og en indre diameter på 100 cm finder nævnet, at genekriteriet til enkeltboliger er overholdt. I en afstand af 210 m fra det geometriske staldcentrum er beregnet et maksimalt lugtniveau på 12 OUE/m³.

Idet OML-beregningen viser, at genekriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B, er overholdt i forhold til enkeltboliger, finder nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at det ansøgte, med de af kommunen fastsatte vilkår, ikke vil medføre væsentlige lugtgener.

Nævnet bemærker, at der ifølge lugtvejledningen² ved beregningen af geneafstanden tages udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo eller et område, hvor genekriteriet skal overholdes. Dette kan være problematisk, hvis projektet har flere kilder f.eks. flere stalde med forskellige emissioner. Lugtcentrum skal i så fald ikke beregnes som et fysisk punkt, der kan angives på et kort, men som en vægtet gennemsnitsafstand. Der tages udgangspunkt i staldcentrum og det punkt hos naboen eller på zonegrænsen, som ligger nærmest det staldanlæg, som medfører størst lugtgener.

I denne ansøgning om tillæg til godkendelsen er det det samme ventilationsanlæg med samme antal afkast, samme styring og ydelse, som fortsat skal ventilere staldene ved det

---

² Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug, Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, december 2006.

øgede antal grise på stald ad gangen. Den eneste ændring af anlægget er, at der monteres miljømodul i afkastene, der er ensretter, som øger afkasthastigheden af luften.

Brugen af miljømodul er en anerkendt metode til forøgelse af afkasthastigheden på ventilationsluften og dermed en større fortyndingsgrad af staldlugten hos de nærmeste omboende. Der findes indtil flere afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet, hvor denne teknik er tillagt en nærmere beskrevet værdi på indtil 30 % forøgelse af afkasthastigheden og dermed en væsentlig forudsætning for meddelt godkendelse til de ansøgte husdyrhold. Klagenævnet har under dets behandling af sager fastsat vilkår om brugen af miljømodul i afkastene.

Maks. antal grise på stald ad gangen øges i denne ansøgning fra 3.190 stk. (30-107 kg) til 3.500 stk. (32-115 kg). Den samlede lugtemission, som er helt afhængig af antal og størrelse af dyr på stald ad gangen, stiger dermed med lugtafgivelsen fra maks. ca. 219 ton grise på stald ad gangen til lugtafgivelsen fra maks. ca. 257 ton grise på stald ad gangen. Dette øgede antal ton grise (ca. 38 ton) på stald ad gangen kan godkendes af kommunen forudsat det beskyttelsesniveau for bl.a. lugt, der er fastsat i bilag 3, afsnit B jf. ovenfor, ikke overskrides.

OML-programmet er primo 2014 udvidet, således programmet også kan gennemføre beregninger ud fra vejrdata, som er beregnet på baggrund af 10 års gennemsnit (Ålborg). Disse data vurderes langt bedre at repræsentere det typiske i en konkret sag end Kastrup vejrdata fra 1976. Det er derfor muligt, at anvende OML-beregningerne mere direkte. Ved anvendelse af 10 års vejrdata skal der derfor som udgangspunkt anvendes en ”skarp tolkning”.

Der er i lighed med beskrivelsen i afgørelsen fra Natur- og Miljøklagenævnet ovenfor og ved indregning af effekten fra miljømoduler udarbejdet en OML-beregning, som viser, at beskyttelsesniveauet for lugt hos nærmeste nabo kan overholdes. Ved en temperatur på 20 grader celsius og en indre diameter på henholdsvis 70 cm og 88 cm (efter indregning af effekten fra miljømodul) og ved ”skarp tolkning” finder kommunen, at genekriteriet til enkeltboliger er overholdt.

I en afstand af 210 meter fra det geometriske staldcentrum er beregnet et maksimalt lugtniveau på 14 OUE/m³ i intervallet 240 grader til 350 grader. I en afstand af 250 meter fra det geometriske staldcentrum er beregnet et maksimalt lugtniveau på 14 OUE/m³ i intervallet 0 grader til 30 grader.

Der er inden for disse afstande og intervaller, de berørte naboer er beliggende.

Der vil blive tilføjet et vilkår om anvendelse af miljømodul i alle afkast.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Anvendelse af BAT er beskrevet i den oprindelige godkendelse, som der henvises til.

Supplerende har ansøger fremsendt opdateret redegørelse, hvori det godtgøres, at BAT-kravene til blandt andet ammoniakemissionen og fosforudledning efter udvidelsen overholdes med reference til de vejledende krav værdier.

Vejledende BAT til ammoniak er en maks. emission på 5.596,5 kg N pr. år, og der udsendes 1.966,86 kg N pr. år. Årsagen til den lave ammoniakudledning skyldes, at der blandt andet anvendes forsuring i stalden, med en ammoniakreduktion på 68 %.

For at leve op til BAT-fosfor har det været nødvendigt at reducere fosforindhold i foderet til 4,67 gram P pr. FE mod standard 4,70 gram P pr FE. Derved bliver udledningen af fosfor 8.874,98 kg og derved overholdes BAT.

BAT-redegørelsens øvrige beskrivelser er fundet tilfredsstillende og vedlægges.

Øvrige forhold

Af øvrige miljøforhold kan nævnes transport, til- og frakørsel, lys, støj, støv, fluer, skadedyr, døde dyr, affald og kemikalier, beskyttelse af bilag IV-arter, beredskabsplan og opbevaring af spildevandsslam og bioaske.

Alle disse forhold er beskrevet og vilkårsfastsat i den oprindelige godkendelse, og det er vurderet, at der ikke er grund til at ændre på dette i tillægget.

9 Høring

Ansøgning om tillæg til § 12 miljøgodkendelse er forelagt omboende, og der er kommet bemærkninger hertil. Bemærkningerne har primært omhandlet gener fra staldlugt og frygten for, at disse gener nu øges med det større dyrehold.

Kommunen har i den dialog, det har medført, søgt at redegøre for lovens krav og afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet, som skal vægtes op mod både de ønsker, der kommer fra ansøger og de bekyrninger, det medfører hos omboende.

Al korrespondance i forbindelse med høringen er udvekslet mellem alle parter, så både ansøger, konsulent og de omboende, som har afgivet bemærkninger, er hørt og orienteret.

10 Konklusion

Assens Kommune vurderer, at det ansøgte kan godkendes og gennemføres ved fastholdelse af de allerede meddelte vilkår med de justeringer, som angivet ovenfor i vilkårsdelen til dette tillæg.

Ove Johansen
Miljøsagsbehandler

